

Broj:

Podgorica, 29. oktobar 2020. godine

Savjet Agencije za zaštitu konkurencije na osnovu čl. 20f stav 1 tačka 1 Zakona o zaštiti konkurencije ("Sl. list Crne Gore", br. 44/12 i 13/18), člana 14 stav 3 Zakona o kontroli državne pomoći ("Službeni list Crne Gore", br. 12/18) i člana 18 Zakona o upravnom postupku ("Sl. list CG", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17) u postupku ocjene usklađenosti po prijavi državne pomoći od strane Ministarstva nauke, a na osnovu Prijedloga rješenja v.d. direktora Agencije za zaštitu konkurencije, donosi:

RJEŠENJE

Nacrt konkursa za podršku razvoja prioritetne oblasti strategije pametne specijalizacije Crne Gore – Informaciono komunikacionih tehnologija, ocjenjen je kao usklađen sa Zakonom o kontroli državne pomoći.

OBRAZLOŽENJE

Ministarstvo nauke je Dopisom br. 01-062/20-1739 od 19. oktobra 2020. godine, a koji je zaveden u Agenciji za zaštitu konkurencije (u daljem tekstu: Agencija) pod brojem 05-697/1 od 20.10.2020. godine, podnijelo zahtjev za ocjenu usklađenosti Nacrt konkursa za podršku razvoja prioritetne oblasti strategije pametne specijalizacije Crne Gore – Informaciono komunikacionih tehnologija (u daljem tekstu: Konkurs) sa Zakonom o kontroli državne pomoći ("Službeni list Crne Gore", br. 012/18 - u daljem tekstu: Zakon).

Dostavljena je uredna i potpuna prijava državne pomoći, u skladu sa Pravilnikom o načinu podnošenja prijave i obrascu prijave za državnu pomoć („Službeni list CG“, broj 42/20).

OPIS ZAHTJEVA

U *Nacrtu konkursa za podršku razvoja prioritetne oblasti strategije pametne specijalizacije Crne Gore – Informaciono komunikacionih tehnologija* (u daljem tekstu: Konkurs) navedeno je, između ostalog da je, Crna Gora prva zemlja kandidat za članstvo u EU koja je usvojila Strategiju pametne specijalizacije (S3) i pripadajući Akcioni plan za period 2019-2024. godine. Strategija pametne specijalizacije Crne Gore 2019-2024. donijeta je kao povezujuća razvojna strategija koja postavlja osnove za unapređenje ekonomije bazirane na znanju.

Prioriteti ulaganja identifikovani u okviru S3 strategije, a u kojima Crna Gora ima komparativne prednosti su:

- a) Održiva poljoprivreda i lanac vrijednosti hrane;
- b) Energija i održiva životna sredina;
- c) Održivi i zdravstveni turizam i
- d) Informaciono-komunikacione tehnologije kao horizontalni sektor (koji daje dodatnu vrijednost svim gore navedenim oblastima i ima potencijal da generiše novu granu privrede).

Nacionalni inovacioni sistem u Crnoj Gori treba da se dodatno osnaži u navedenim oblastima S3, a posebno u oblasti informaciono-komunikacionih tehnologija koja važna za jačanje i ostalih prioritetnih oblasti.

U okviru poboljšanja saradnje u sistemu inovacija, jačanje klastera je prepoznato kao mjera za ostvarenje ovog cilja. Klasteri su subjekti ekonomskom i inovacionom sistemu koji su visoko relevantni za strategije pametne specijalizacije, naročito klasteri koji djeluju u oblastima prioriteta definisanih u ovim strategijama, sa fokusom na djelatnosti visokih i srednjih tehnologija i ukoliko stimulišu nove vrte prenosa znanja i utiču na nove poluge rasta u ekonomiji.

Ciljevi Konkursa su da se doprinosi implementaciji Strategije pametne specijalizacije Crne Gore 2019-2024, u prioritetu Informaciono-komunikacionih tehnologija, kroz obezbjeđenje podrške za uspostavljanje i rad strateškog klastera, formiranje klusterske organizacije u oblasti djelatnosti informacionih tehnologija, jačanje kapaciteta – prije svega ljudskih, internacionalizacija domaćih IT preduzeća i povećanje izvoza IT usluga, jačanje inovativne orijentisanosti i konkurentnosti preduzeća radi snaženja nacionalnog inovacionog sistema i postizanja ciljeva Strategije pametne specijalizacije Crne Gore, kao i pozicioniranje Crne Gore na međunarodnom trzistu. Klaster u oblasti IT djelatnosti profesionalizacijom svog rada i koordinacijom najznačajnijih aktera iz privrednog i akademskog sektora ali i drugih relevantnih činilaca u zemlji, treba značajno da utiče na rješavanje uočenih izazova u oblasti IT privrede, povećanja broja zaposlenih u ovoj vrlo profitabilnoj oblasti koja je neophodna da bi Crna Gora išla u liniji razvoja naprednih država.

U daljem postupku ocjene, Agencija je analizirala uslove Konkursa, u kome je, između ostalog, navedeno da će se realizovati u skladu sa Pravilnikom o dopuni pravilnika o listi pravila državne pomoći („Službeni list CG“, br. 35/14, 2/15, 38/15 i 20/16, 33/20 i 98/20), za sve aktivnosti podržane u okviru klastera, kao i Pravilnikom o načinu podnošenja prijave i obrascu prijave za državnu pomoć („Službeni list CG“, broj 42/20).

Na Konkurs se može prijaviti:

- a) Postojeći klaster: odnosno pravno lice u formi privrednog društva ili nevladine organizacije, kome je klusterska djelatnost u oblasti informacionih tehnologija osnovna djelatnost. Ovo pravno lice treba da se u roku predviđenom Zakonom o inovacionoj djelatnosti i povezanim podzakonskim aktom registruje kao klusterska organizacija.
- b) Klaster u osnivanju: Za podršku može da aplicira i pravno lice koje je aktivno na polju informacionih tehnologija i koje ima plan da u roku od 6 mjeseci od dobijanja podrške uspostavi klustersku organizaciju u oblasti informacionih tehnologija kao posebno pravno lice, osnovano kao privredno društvo ili nevladino udruženje i registrovano

kao klastera organizacija. Pravno lice koje aplicira za podršku će biti u obavezi da ugovorne odredbe prenese na novoosnovano pravno lice.

Broj članova – privrednih društava, naučnoistraživačkih ili inovativnih organizacija, nevladinih udruženja ili drugih konstituenata privrednog društva iz tačke II.1 pod a) odnosno budućeg privrednog društva iz tačke II.1 pod b), treba da bude najmanje 8. Dokaz o broju članova podnosi se u obliku akta o osnivanju ili izjave o namjeri člana o pristupanju klastera organizaciji u osnivanju.

Oblasti djelatnosti za koje su registrovani članovi klastera organizacije treba da pripadaju djelatnostima visokih tehnologija i usluga baziranih na znanju. U slučaju člana NVO gdje je uobičajena registracija pod oznakom Sektor S > 94 Djelatnosti udruženja, uzeće se u obzir djelatnosti definisane u Statutu NVO.

Djelatnosti visokih tehnologija i usluga baziranih na znanju su djelatnosti iz Zakona o klasifikaciji djelatnosti Crne Gore, definisane u prilogu 1.

Program podržan Konkursom može da uključuje sljedeće aktivnosti:

Grupa aktivnosti 1: Uspostavljanje i podrška organizacionom i administrativnom jačanju klastera

- Angažovanje osoblja za menadžment i koordinaciju klastera aktivnosti, obezbjeđenje resursa, kupovina opreme potrebne za upravljanje klastera organizacijom; i
- Podizanje kapaciteta menadžmenta klastera organizacije – učešće na stručnim seminarima, konferencijama, informativnim događajima i sl.

Grupa aktivnosti 2: Razvoj programa stručnog usavršavanja u cilju jačanja ljudskih kapaciteta u IT sektoru

- Kreiranje programa i sprovođenje specijalizovanih obuka čiji su krajnji korisnici fizička lica (sa visokim obrazovanjem, studenti, srednjoškolci, zaposlena i nezaposlena lica), u cilju jačanja ljudskih kapaciteta u IT sektoru;
- Angažovanje stručnjaka i predavača za kreiranje i sprovođenje programa specijalizovanih obuka, iz redova članova klastera organizacije, kao i eksternih predavača iz zemlje i inostranstva;
- Nabavka osnovnih sredstava za zajedničke aktivnosti klastera za potrebe realizacije obuka – opreme za sale za obuku, testnih laboratorija, postrojenja isl.; i
- Nabavka nematerijalne imovine za zajedničke klastera aktivnosti u ovom domenu – specijalizovanog softvera, patenata, licenci, žigova i dr.

Grupa aktivnosti 3: Internacionalizacija i kreiranje partnerstava

- Podrška internacionalizaciji i privlačenju novih članova: organizacija događaja ili učešće na događajima na kojima se predstavlja klaster, proizvodi/usluge njegovih članova sa ciljem stvaranja novih partnerstava, osvajanje novih tržišta isl.; organizacija obuka ili učešće na obukama u zemlji i inostranstvu za povećanje kapaciteta klastera i internacionalizaciju; saradnja sa ostalim klasterima u zemlji i inostranstvu;
- Marketing klastera: razvoj marketing strategije klastera, konsultantske usluge (istraživanja domaćeg i inostranog tržišta, protok informacija, ugovaranje

partnerstava, razvoj biznisa i sl.) u cilju otvaranja i ulaska novih tržišta; brendiranje klastera i promocija njegovih proizvoda, usluga; učešće klastera na sajmovima i izložbama; dobijanje etikete „Evropskog klastera“ koju dodjeljuje European Secretariat for Cluster Analysis; vidljivost programa podrške;

- Revizija i kontrola programa podrške.

Budžet programa obuhvata troškove svih planiranih aktivnosti u trogodišnjem periodu, koje su usklađene s predmetom i ciljem ovog Konkursa. Sufinansiranje Ministarstva nauke može se odnositi na bilo koju kategoriju predviđenih prihvatljivih troškova, u skladu sa pravilima državne pomoći. Potrošnja sredstava treba da se obavlja centralizovano, od strane klasterne organizacije (Nosilac programa).

Prihvatljivi troškovi mogu biti:

- Direktni troškovi – **troškovi zarada** zaposlenog osoblja u menadžmentu klasterne organizacije. Dio zarade koji može da se sufinansira iz budžetskih sredstava Ministarstva nauke ne može da prelazi iznos prosječne bruto zarade u Crnoj Gori (utvrđene od strane Monstat-a za period prije podnošenja prijave);
- Direktni troškovi – **oprema, uređaji, softver**;
- Direktni troškovi – **materijalni troškovi** vezani za realizaciju navedenih dozvoljenih aktivnosti, uključujući troškove podugovaranja; i
- Indirektni troškovi i rezerva – u iznosu od 15% u odnosu na ukupne direktne troškove.

Neprihvatljivi troškovi su:

- Troškovi koji se već finansiraju kroz drugi projekat Nosioca programa ili članova / budućih članova klastera;
- Svi troškovi nastali izvan ugovorenog vremenskog okvira (prije datuma početka programa rada i nakon njegovog završetka);
- Kupovina zemljišta i nekretnina, nabavka vozila, i izgradnje građevinskih objekata;
- Gubici po osnovu negativnih kursnih razlika, naknade i kazne;
- Otplaćivanje kamata ili duga koji postoje prema bilo kome;
- Avansna plaćanja, osim ako postoji avansna garancija; i
- Ostali troškovi koje Ministarstvo nauke procijeni nepotrebnim ili nedozvoljenim.

Ugovor o finansiranju klastera zaključuje se na tri godine, pod uslovom da je godišnja eksterna evaluacija rada pozitivna i da se preporučuje nastavak finansiranja. Ugovor sadrži i kaznene odredbe u slučaju negativne evaluacije rada na programu, uključujući obavezu vraćanja sredstava u državni budžet.

Predviđeni period početka realizacije programa je prvi kvartal 2021. godine.

OCJENA KONKURSA

Nakon što je analizirala svrhu, namjenu i cilj Konkursa, Agencija je cijnila ispunjenost uslova za dodjelu državne pomoći za inovacije, bliže definisanu Okvirom za državnu pomoć za istraživanje, razvoj i inovacije (52014XC0627(01), SL C 198, 27.6.2014., str. 1-29).

Na osnovu dostavljenog Konkursa i obrasca prijave, Agencije je utvrdila da je predviđeno da će Ministarstvo nauke sufinansirati program za razvoj strateškog inovativnog - IT klastera do 50% ukupnih troškova programa, a najviše u iznosu do 900.000 € tokom perioda od tri godine, a da se od klastera očekuje sufinansiranje aktivnosti u skladu sa pravilima za dodijelu državne pomoći.

Agencija je posebno analizirala dio Konkursa koji predviđa mogućnost podrške jednom programu, a u izuzetnom slučaju kvalitetnih prijava koje se uklapaju u planirani ukupan iznos podrške, dva programa.

U tom slučaju, Agencija posebno ukazuje na obaveznost primjene načela kumulacije državne pomoći da, ukoliko jedan klaster dobije podršku dva različita programa državne pomoći, koja se odnosi na iste opravdane troškove (mogući opravdani troškovi su navedeni u Prilogu 1) Okvira za državnu pomoć za istraživanje, razvoj i inovacije (52014XC0627(01), SL C 198, 27.6.2014., str. 1-29), sredstva će se dodijeliti samo do iznosa koji ne dovodi do premašivanja najvišeg dozvoljenog intenziteta pomoći, a da su ovi intenziteti za propisani u Prilogu II Okvira za državnu pomoć za istraživanje, razvoj i inovacije (52014XC0627(01), SL C 198, 27.6.2014., str. 1-29) - Maksimalni intenziteti pomoći.

Dakle, Agencija nalazi da je pomoć predviđena Konkursom usmjerena na rješavanje tržišnih nedostataka koji su povezani sa problemima u koordinaciji koji sprečavaju razvoj klastera ili ograničavaju interakciju i protok znanja unutar klastera i između klastera i zaključak Agencije jeste da bi planirana državna pomoć mogla da doprinese rješavanju tog problema, prvo, tako što će podržati ulaganje u otvorene i zajedničke infrastrukture za inovativne klastere, i, drugo, tako što će podržati, u trajanju ne dužem od deset godina, rad klastera u cilju jačanja saradnje, umrežavanja i učenja.

Uputstvo o pravnoj zaštiti: Protiv rješenja nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda u roku od 20 dana od dana prijema rješenja.

ČLAN SAVJETA

Novo Radović

PREDSJEDNIK SAVJETA

Miodrag Vujović

Dostavljeno:

- MINISTARSTVO NAUKE,

- u spise predmeta,

- a/a